EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Kultūras un izglītības komiteja

2008/0047(COD)

10.9.2008

ATZINUMS

Sniegusi Kultūras un izglītības komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu to bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas
(COM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Christopher Heaton-Harris*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Komisijas priekšlikuma mērķis saistībā ar daudzgadu Kopienas programmas izveidi to bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas, ir izmantot Drošāka interneta rīcības plānu.

Kopš 1996. gada Eiropas Savienība bijusi līderpozīcijā bērnu aizsardzībā tiešsaistē, un kopš tā laika īstenotās drošāka interneta programmas ir bijušas būtiska iezīme Komisijas darbībai šajā jomā. Tās ir vienīgā visu Eiropas Savienību aptverošā ierosme to jautājumu risināšanai, kas attiecas uz bērnu aizsardzību tiešsaistē un aptver vairākus darbības virzienus, kuri ir izrādījušies efektīvi.

Sasniegumi ir šādi:

- Eiropas informācijas tālruņu tīkls – kontaktpunkti, kuros sabiedrības locekļi var ziņot par nelegālu saturu;

- Eiropas informētības palielināšanas tīkls un „Droša interneta diena", kuras organizēšanu koordinē šis tīkls. Ik gadu arvien lielāks skaits valstu piedalās šajos pasākumos Eiropā un pasaulē;

- informācija vecākiem par filtrēšanas programmatūru efektivitāti, kas pārbaudīta neatkarīgos testos;

- atbalsts nozares pārstāvju uzsāktām pašregulācijas ierosmēm satura klasificēšanas un mobilo tālruņu jomā.

Saskaņā ar drošāka interneta rīcības plāna galīgo novērtējumu Eiropas Savienība tiek uzskatīta par „ceļvedi, kas agrā attīstības posmā ir izvirzījusi nelegāla un kaitīga satura jautājumu internetā kā nopietnu un svarīgu globāla mēroga politisku jautājumu".

Atzinuma sagatavotājs principiāli atbalsta Komisijas priekšlikumu un līdz šim veiksmīgos pasākumus, it īpaši sabiedrības informētības nodrošināšanā. Tomēr viņš pauž bažas par resursu un organizācijas spēju atšķirībām dažādās dalībvalstīs attiecībā uz nelegāla satura ierobežošanu un kaitīga tiešsaistes satura problēmu risināšanu. Pastāv samērā vienkārši pasākumi, ko var veikt, un daudzi no tiem jau ir bijuši veiksmīgi dažās dalībvalstīs, un tas varētu uzlabot attiecīgo struktūru spēju dalībvalstīs atrast un likvidēt bērnu seksuālas izmantošanas saturu ātrāk un efektīvāk.

Atzinuma sagatavotājs atbalsta priekšlikumu par Eiropas līmeņa datu bāzi, lai uzlabotu zināšanu pamatus šajā jomā, un prasa Komisijai veikt visus iespējamos soļus, lai nodrošinātu tā īstenošanu cik vien drīz iespējams. Visbeidzot, programma ir bijusi veiksmīga Eiropas Savienībai, šim priekšlikumam ir jānodrošina, lai veiksmīgā darbība turpinātos, un ziņojuma sagatavotājs pauž cerību, ka turpināsies starptautiskā sadarbība un ka par šo labo praksi tiks paziņots citiem pasaules reģioniem.

GROZĪJUMI

Kultūras un izglītības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju savā ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Lēmuma priekšlikums
5. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(5) Ir vēlams panākt starptautisku vienošanos par juridiski saistošiem noteikumiem, ***taču šāda vienošanās netiks panākta*** strauji. ***Pat*** ja šāda vienošanās tiktu panākta, ar to vien nepietiks, lai nodrošinātu noteikumu piemērošanu vai riskam pakļauto iedzīvotāju aizsardzību.	(5) Ir vēlams panākt starptautisku vienošanos par juridiski saistošiem noteikumiem ***cik vien iespējams*** strauji. Ja šāda vienošanās tiktu panākta, ar to vien nepietiks***, tādēļ vajadzēs veikt dažādus pasākumus***, lai nodrošinātu noteikumu piemērošanu vai riskam pakļauto iedzīvotāju aizsardzību.

Grozījums Nr. 2

Lēmuma priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Ņemot vērā problēmas globālo raksturu, būtiski svarīga ir starptautiskā sadarbība. Nelegālu saturu var izgatavot vienā valstī, glabāt otrā, bet piekļūt tam un to lejupielādēt var visā pasaulē. Lai aizsargātu bērnus no starptautiska līmeņa riska, kurā iesaistītas trešās valstis, būs jāstiprina starptautiskā sadarbība, ko veicinājušas Kopienas sadarbības sistēmu izveides struktūras. Abpusēji izdevīga var būt vislabākās prakses apmaiņa starp Eiropas organizācijām un organizācijām no citiem pasaules reģioniem.	(9) Ņemot vērā problēmas globālo raksturu, būtiski svarīga ir starptautiskā sadarbība – ***2007. gadā ES bija izvietoti tikai aptuveni 3 % no bērnu seksuālas izmantošanas tīmekļa vietnēm***. Nelegālu saturu var izgatavot vienā valstī, glabāt otrā, bet piekļūt tam un to lejupielādēt var visā pasaulē. Lai aizsargātu bērnus no starptautiska līmeņa riska, kurā iesaistītas trešās valstis, būs jāstiprina starptautiskā sadarbība, ko veicinājušas Kopienas sadarbības sistēmu izveides struktūras. Abpusēji izdevīga var būt vislabākās prakses apmaiņa starp Eiropas organizācijām un organizācijām no citiem pasaules reģioniem***, it īpaši Amerikas Savienotajām valstīm***.

Pamatojums

ES gūst panākumus tīmekļa vietņu ar nelegālu saturu likvidēšanā lielā mērā drošāka interneta programmas veiksmīgās darbības dēļ. Interneta uzraudzības fonda apkopotie materiāli liecina, ka ASV ir izvietoti aptuveni 48 % komerciālu, publiski pieejamu tīmekļa vietņu ar bērnu seksuālas izmantošanas saturu; šis īpatsvars 2008. gada pirmajā ceturksnī pieauga līdz aptuveni 78 %. ASV tīmekļa vietnēs ir izvietots arī būtisks nekomerciāla satura īpatsvars. Ir taisnība, ka šīs valstis interneta lietošanas ziņā ir starp pirmajām pasaulē, taču ir skaidrs, ka var sasniegt vairāk, lai ierobežotu minētos skaitļus.

Grozījums Nr. 3

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 1. iedaļa - 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Nodrošināt sabiedrībai kontaktpunktus ziņošanai par nelegālu saturu un kaitējošu rīcību tiešsaistē. Darbībām jānodrošina, lai šie kontaktpunkti darbotos efektīvi un būtu sabiedrībai atpazīstami, cieši saistīti ar citām darbībām valstu līmenī un sadarbotos Eiropas līmenī, lai risinātu starptautiskas nozīmes problēmas un apmainītos ar vislabāko praksi.	1. Nodrošināt sabiedrībai kontaktpunktus ***un bezmaksas zvanu centrus*** ziņošanai par nelegālu saturu un kaitējošu rīcību tiešsaistē ***un veicināt šo kontaktpunktu un bezmaksas zvanu centru pastāvēšanu***. Darbībām jānodrošina, lai šie kontaktpunkti darbotos efektīvi un būtu sabiedrībai atpazīstami, ***tos popularizētu visās meklētājprogrammās un ar Eiropas bezmaksas tālruņa numura starpniecību, tie būtu*** cieši saistīti ar citām darbībām valstu līmenī un sadarbotos Eiropas līmenī, lai risinātu starptautiskas nozīmes problēmas un apmainītos ar vislabāko praksi.

Pamatojums

Kā liecina pieredze ar Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru 112, nav nozīmes vienkārši izveidot visu Eiropu aptverošus numurus, ja sabiedrība par tiem nav informēta. Tie ir jāpopularizē, lai veicinātu sabiedrības informētību par tiem.

Grozījums Nr. 4

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 1. iedaļa - 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Tādu tehnisku risinājumu izstrādes un	3. Veicināt tehnisku risinājumu

ieviešanas veicināšana, kas palīdzēs apkarot nelegālu un kaitīgu saturu tiešsaistē. Pasākumiem jāsekmē tādu iedarbīgu tehnoloģisko rīku izstrāde vai pielāgošana, kas palīdzētu cīnīties ar nelegālu saturu un kaitējošu uzvedību tiešsaistē un būtu paredzēti iesaistītajām personām vispārējai lietošanai.	piemērošanu, lai pienācīgi apkarotu nelegālu un kaitīgu rīcību tiešsaistē ***un informēt gala lietotājus par to, kā šo tehnoloģiju varētu piemērot***. Pasākumiem jāsekmē tādu iedarbīgu tehnoloģisko rīku izstrāde vai pielāgošana, ***un/vai veicināšana***, kas ***tiktu nodrošināti bez maksas un*** palīdzētu ***vienkārši*** cīnīties ar nelegālu saturu un kaitējošu uzvedību tiešsaistē un būtu paredzēti iesaistītajām personām vispārējai lietošanai. ***Iesaistītās puses ir jāinformē par šīs tehnoloģijas pieejamību un pareizu izmantošanu.***

Pamatojums

Jaunām tehnoloģijām un tehniskiem risinājumiem nav nozīmes, ja sabiedrība nav informēta par to pieejamību un visefektīvāko izmantošanas veidu.

Grozījums Nr. 5

Lēmuma priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	5.a Vērsties pie domēnu nosaukumu reģistriem, ja tas nav šis gadījums, un stiprināt sadarbību, ja tāda pastāv. Pasākumu mērķis būs papildināt pašreizējās darbības, uzlabojot sadarbību ar domēnu nosaukumu reģistriem dalībvalstīs, un veicināt pozitīvas attiecības ar reģistriem ārpus ES, lai sekmētu iespējami nelegāla satura agrāku atklāšanu un mazinātu to zināmo tīmekļa vietņu pastāvēšanas ilgumu, kuras piedāvā bērnu seksuālas izmantošanas saturu.

Pamatojums

Sadarbība ar interneta un saziņas nozari ir īpaši būtiska šajā strauji augošajā jomā, taču domēnu reģistri ir sevišķi nozīmīgi, jo tie ir pamats, uz kuriem tiek veidotas tīmekļa vietnes. Uzlabota sadarbība ar šīm struktūrām dalībvalstu līmenī radītu efektīvāku „agrīnās brīdināšanas" sistēmu attiecībā uz nelegālu saturu un padārdzinātu, padarītu īslaicīgāku un sarežģītāku bērnu seksuālas izmantošanas satura tīmekļa vietņu darbību, no kurām dažas

pastāv jau daudzus gadus, izmantojot to pašu domēna nosaukumu.

Grozījums Nr. 6

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 2. iedaļa - 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Rosināt bērnu un jauniešu iesaistīšanos drošākas tiešsaistes vides izveidē. Darbību mērķis būs iesaistīt bērnus un jauniešus ar nolūku labāk izprast viņu pieredzi tiešsaistes tehnoloģiju lietošanā un viedokli par tām, kā arī par to, kā veicināt drošāku tiešsaistes vidi bērniem.	3. Rosināt bērnu un jauniešu iesaistīšanos drošākas tiešsaistes vides izveidē. Darbību mērķis būs ***ar speciālistu atbalstu*** iesaistīt bērnus un jauniešus ar nolūku labāk izprast viņu pieredzi tiešsaistes tehnoloģiju lietošanā un viedokli par tām, kā arī par to, kā veicināt drošāku tiešsaistes vidi bērniem.

Grozījums Nr. 7

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 2. iedaļa - 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Informēšanas izvēršana par atbilstošiem rīkiem cīņai ar kaitējošu saturu tiešsaistē. Pasākumu mērķis būs palielināt pieejamo informācijas daudzumu par iespējami kaitējoša tiešsaistes satura apkarošanas rīku darbību un efektivitāti un sniegt lietotājiem informāciju, instrumentus un lietojumprogrammas, kas palīdzēs tiem cīnīties ar kaitējošu saturu dažādās platformās.	4. Informēšanas izvēršana par atbilstošiem rīkiem cīņai ar kaitējošu saturu tiešsaistē. Pasākumu mērķis būs palielināt pieejamo informācijas daudzumu par iespējami kaitējoša tiešsaistes satura apkarošanas rīku darbību un efektivitāti***, it īpaši vecākiem, aprūpētājiem un pedagogiem,*** un ***pastāvīgi*** sniegt ***visiem*** lietotājiem ***izglītojošu*** informāciju, instrumentus un lietojumprogrammas, kas palīdzēs tiem cīnīties ar kaitējošu saturu dažādās platformās.

Pamatojums

Ir būtiski samazināt zināšanu atšķirības, kas parasti pastāv starp pieaugušajiem un bērniem tiktāl, cik pieaugušie kontrolē bērnu piekļuvi saturam. Tomēr ir svarīgi īpašu uzmanību pievērst tiem pieaugušajiem, kuri tieši kontrolē bērnu piekļuvi saturam, piemēram, vecākiem, aprūpētājiem un pedagogiem.

Grozījums Nr. 8

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 3. iedaļa - 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Sabiedrības informētības palielināšana un informācijas izplatīšana par tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu. Pasākumi veicinās sabiedrības informētību, koordinēti visā Eiropā nodrošinot pietiekamu informāciju par iespējām, risku un veidiem, kā izmantot iespējas un novērst risku. Pasākumi veicinās finansiāli izdevīgu līdzekļu izstrādi noderīgas informācijas izplatīšanai lielam lietotāju skaitam.	1. Sabiedrības informētības palielināšana un informācijas izplatīšana par tiešsaistes tehnoloģiju drošāku izmantošanu. Pasākumi veicinās sabiedrības informētību, koordinēti, ***pastāvīgi un sistemātiski*** visā Eiropā nodrošinot pietiekamu informāciju par iespējām, risku un veidiem, kā izmantot iespējas un novērst risku. Pasākumi veicinās finansiāli izdevīgu līdzekļu izstrādi noderīgas informācijas izplatīšanai lielam lietotāju skaitam***, it īpaši jauniešiem, gan skolās, gan asociācijās***.

Grozījums Nr. 9

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 4. iedaļa - ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Pasākumu mērķis būs zināšanu bāzes izveide, lai atbilstoši reaģētu uz esošajiem un gaidāmajiem tiešsaistes vides lietošanas veidiem un ar to saistīto risku un radīto ietekmi ar mērķi plānot piemērotu rīcību, kas būtu vērsta uz drošības sniegšanu tiešsaistē visiem lietotājiem. Galvenās darbības, ko ir plānots veikt, ir šādas.	Pasākumu mērķis būs zināšanu bāzes izveide, lai atbilstoši reaģētu uz esošajiem un gaidāmajiem tiešsaistes vides lietošanas veidiem un ar to saistīto risku un radīto ietekmi ar mērķi plānot piemērotu rīcību, kas būtu vērsta uz drošības sniegšanu tiešsaistē visiem lietotājiem. ***Šo zināšanu bāzes saturs būtu jāpadara pieejams visām iesaistītajām pusēm un tas būtu jāizplata visās dalībvalstīs.*** Galvenās darbības, ko ir plānots veikt, ir šādas.

Pamatojums

Zināšanu pamats nav izmantojams, ja neapmainās ar informāciju.

Grozījums Nr. 10

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 4. iedaļa - 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Atjauninātas informācijas sniegšana par to, kā bērni lieto tiešsaistes tehnoloģijas. Darbības nodrošinās atjaunotu informāciju par to, kā bērni lieto tiešsaistes tehnoloģijas, un to, kā bērni, viņu vecāki ***un*** aprūpētāji izmanto iespējas un reaģē uz risku. Tiks nodrošināta kvantitatīvā un kvalitatīvā analīze. Darbību mērķis būs arī iegūt informāciju par bērnu un jauniešu rīcību, sastopoties ar risku tiešsaistes vidē, un novērtēt šādas rīcības efektivitāti.	2. Atjauninātas informācijas sniegšana par to, kā bērni lieto tiešsaistes tehnoloģijas. Darbības nodrošinās atjaunotu informāciju par to, kā bērni lieto tiešsaistes tehnoloģijas, un to, kā bērni, viņu vecāki***,*** aprūpētāji***, skolotāji un pedagogi*** izmanto iespējas un reaģē uz apdraudējumu. Tiks nodrošināta kvantitatīvā un kvalitatīvā analīze. Darbību mērķis būs arī iegūt informāciju par bērnu un jauniešu rīcību, sastopoties ar risku tiešsaistes vidē, un novērtēt šādas rīcības efektivitāti.

Pamatojums

Tā kā jaunieši aizvien vairāk izmanto internetu, ir svarīgi, lai pasniedzēji un pedagogi būtu informēti par visiem jautājumiem. Tas ir īpaši svarīgi, jo iebiedēšana tiešsaistē bieži vien rodas skolas vidē.

Grozījums Nr. 11

Lēmuma priekšlikums
I pielikums - 4. iedaļa - 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.a Veicināt pastāvošo datu bāzu, piemēram, Interpola datu bāzu izmantošanu, lai apkarotu bērnu seksuālu izmantošanu. Sadarbības pastiprināšana starp dalībvalstīm un Eiropas Savienību ar Interpola starpniecību un tā datu bāzes ļautu uzlabot sadarbības efektivitāti valsts, Eiropas un starptautiskā līmenī.

Pamatojums

Lai uzlabotu sadarbību cīņā pret bērnu izmantošanu, būtu lietderīgi izmantot un attīstīt pašreizējos instrumentus. Piemēram, īpaša Eiropas datu bāze dubultotu darba apjomu un līdz ar to kavētu pūliņus apkarot bērnu izmantošanu. Turklāt runa ir par ļoti jutīgiem datiem, un tādēļ ir īpaši svarīgi nodrošināt stingru datu aizsardzību ar atbilstīgu juridisko pamatu.

Grozījums Nr. 12

Lēmuma priekšlikums
I pielikums – 4. iedaļa – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.b Visas Eiropas datu bāzes izveide, kurā būtu tādi tehniski dati kā zināmas bērnu seksuālas izmantošanas tīmekļa vietnes un domēni, statistika un tendences dažādās dalībvalstīs. Pasākumi lielākoties tiks vērsti uz Eiropas līmeņa datu bāzes izveides pārraudzību, lai ļautu dalībvalstu tiesībsargājošām un citām attiecīgām iestādēm apmainīties ar informāciju un līdz ar to ierobežot pašlaik veikto pasākumu pārklāšanos, un palielināt pašreizējo un turpmāko resursu izmantošanu.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Bērnu aizsardzība, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas
Atsauces	COM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	CULT 10.4.2008
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Christopher Heaton-Harris 1.4.2008
Izskatīšana komitejā	14.7.2008
Pieņemšanas datums	10.9.2008
Galīgais balsojums	+: 20 –: 1 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Pál Schmitt, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Aizstājējs(-i), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Slavi Binev, Ignasi Guardans Cambó, Mary Honeyball, Cornelis Visser, Tadeusz Zwiefka